
Sprawozdanie z posiedzenia plenarnego Naczelnej Rady Adwokackiej odbytego w dniu 30 marca 1972 r.

Palestra 16/5(173), 59-68

1972

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

12. B. Dobrzański, S. Resich, W. Siedlecki i inni: Kodeks postępowania cywilnego — Komentarz, Warszawa 1969.
13. K. Opałek, J. Wróblewski: Zagadnienia teorii prawa, Warszawa 1969.
14. J. Nowacki: Odpowiednie stosowanie prawa, PiP 1964, nr 3.
15. M. Piekarski: Zakres obowiązków pełnomocnika z urzędu, „Palestra” 1961, nr 6.
16. A. Wolter: Zarys prawa cywilnego — Część ogólna, Warszawa 1937.

NACZELNA RADA ADWOKACKA

A.

S p r a w o z d a n i e **z posiedzenia plenarnego Naczelnej Rady Adwokackiej** **odbytego w dniu 30 marca 1972 r.**

Poz. 1

Posiedzenie otworzył o godz. 11,30 Prezes Naczelnej Rady Adwokackiej adw. dr Stanisław Godlewski, który powitał przybyłych na obrady: podsekretarza stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Adama Zborowskiego, przedstawicieli Partii i Stronnictw Politycznych, „Prawa i Życia”, „Gazety Sądowej i Penitencjarnej”, „Palestry” oraz członków NRA.

W sprawie porządku dziennego zabrał głos Wiceprezes R. Szura jako przewodniczący Komisji nowelizacyjnej przy NRA, proponując zdjęcie z porządku obrad punktu 9 (uchwalenie tez nowelizacyjnych do ustawy o ustroju adwokatury), gdyż proponowane przez Komisję poprawki wymagają ponownej analizy i przeredagowania. Należy też poczekać na zapowiedziane przemówienie programowe Ministra Berutowicza dotyczące adwokatury. Przemówienie to ma być wygłoszone na następnym posiedzeniu plenarnym NRA.

Prezes dr Godlewski jest zdania, że nie ma przeszkód, by referat o sytuacji w adwokaturze został wygłoszony, można natomiast zgodzić się z tym, żeby punkty 9 i 10 (uchwalenie zmian w regulaminach NRA) zdjąć z porządku dziennego ze względu na to, iż są to zagadnienia wiążące się z zapowiedzianym przemówieniem Ministra Sprawiedliwości i dyskusją nad kierunkami rozwoju adwokatury.

Dziekan Rogoż uważa, że punkty 8 (uchwalenie regulaminu Funduszu Samopomocy Koleżeńskiej), 9 i 10 proponowanego porządku dziennego stanowią łączną sprawę. Zdejmując wymienione punkty z porządku dziennego, NRA powinna powziąć uchwałę zalecającą izbom adwokackim przepracowanie tez nowelizacyjnych oraz uchwalenie swych wniosków i postulatów w tym zakresie w określonym terminie. W zakończeniu swego przemówienia dziekan Rogoż proponuje, aby w punkcie 4 (ocena sytuacji w adwokaturze w r. 1971 i zadania samorządu na r. 1972) ograniczyć się do zasadniczej informacji, punkt 8 rozstrzygnąć dzisiaj, a 9 i 10 zdjąć z porządku obrad.

Skarbnik NRA adw. Dąbrowski przypomina, że w myśl uchwały plenarnego

posiedzenia z dnia 26.X.1971 r. obowiązują od 1 stycznia 1972 r. nowe zasady mające być wprowadzone do regulaminu FSK, wobec czego pkt 8 należy pozostawić.

W zarządnym przez Prezesa dra Godlewskiego głosowaniu przyjęto wszystkimi głosami przeciwko 1 i przy 1 wstrzymującym się wniosek o zdjęciu z porządku dziennego punktów 9 i 10.

W ten sposób porządek dzienny przyjęty został w następującym brzmieniu:

1. zagajenie,
2. przyjęcie protokołów plenarnych posiedzeń NRA z dnia 6 marca, 20 marca i 26 października 1971 r.,
3. wręczenie odznaczeń państwowych przyznanych adwokatom przez Radę Państwa PRL,
4. ocena sytuacji w adwokaturze w 1971 r. i zadania samorządu na r. 1972,
5. sprawozdanie finansowe za 1971 r. NRA, FSK, CFSAA i „Palestry”,
6. sprawozdanie Komisji Réwizyjnej NRA,
7. uchwalenie preliminarzy budżetowych na 1972 r. NRA, FSK, CFSAA i „Palestry”,
8. uchwalenie regulaminu Funduszu Samopomocy Koleżeńskiej,
9. wolne wnioski.

Poz. 2

Protokoły posiedzeń plenarnych NRA z 6 marca, 20 marca i 26 października 1971 r. przyjęto bez zmian.

Poz. 3

Następnie przewodniczący odczytał listę adwokatów, którym Rada Państwa przyznała odznaczenia państwowe, i zwrócił się do Wiceministra Zborowskiego z prośbą o doknanie aktu wręczenia odznaczeń.*

W imieniu odznaczonych zabrał głos adw. Komorowski podkreślając, że wręczone odznaczenia napawają ich szczerą i głęboką radością. Traktują oni te odznaczenia jako wyraz uznania i potwierdzenia dla kierunku ich dotychczasowej pracy oraz jako wyraz uznania władz i społeczeństwa dla nowej postawy adwokatury w dzisiejszym życiu społecznym w Polsce Ludowej. „Będziemy nadal — powiedział adw. Komorowski — dokładali wszelkich starań i sił, aby iść po wytyczonym i uznanym kierunku pracy”.

Poz. 4

Referat pt. „Ocena sytuacji w adwokaturze w 1971 r. i zadania samorządu na 1972 rok” wygłosił Prezes dr Godlewski.**

Ponieważ w związku z referatem nikt głosu nie zabrał, Prezes dr Godlewski stwierdził, że informacja, którą złożył jako sprawozdanie Prezydium NRA za r. 1971, zostaje w ten sposób przyjęta do wiadomości.

Poz. 5

Sprawozdanie finansowe za r. 1971 złożył Skarbnik NRA adw. Witold Dąbrowski.

* Listę odznaczonych adwokatów podajemy oddzielnie w niniejszym numerze (str. 17 i 18).

** Referat ten zamieszczony został na innym miejscu niniejszego numeru „Palestry” (str. 11—17).

Podkreślił on, że przedstawiając wykonanie budżetu NRA, FSK, CFSAA i „Palestry” za r. 1971, pragnie jednocześnie szerzej omówić dwa zagadnienia: stan finansowy adwokatury w r. 1971 i wyniki działalności finansowej.

Stan finansowy adwokatury rzutuje w sposób zasadniczy na wpływy budżetowe organów samorządu, szczególnie w dziedzinie nadwyżek finansowych CFSAA i składek na rzecz rad wojewódzkich. Przedmiotem omówienia będą wpływy do zespołów adwokackich i zarobki adwokatów wykonujących zawód w zespołach. Pominęto adwokatów-radców prawnych, gdyż zarobki ich są stałe i nie ulegają częstym wahaniom.

Opłaty za czynności zespołów adwokackich wyniosły w 1971 r. 394.247.357 zł i były większe o 12.325.308 zł od wpływów r. 1968 i o 19.147.737 zł od wpływów r. 1970.

Trzeba stwierdzić, że wszystkie izby adwokackie powiększyły swe wpływy z wyjątkiem Izby opolskiej, w której wpływy zmniejszyły się o 0,13%. Najmniejsze zwiększenie wpływów wyniosło 2% (Izba katowicka), a największe 18% (Izby koszalińska i kielecka). Jeśli chodzi o wpływ spraw do zespołów, to utrzymał się on na poziomie 1970 r., gdyż w roku tym wpłynęło 372.587 spraw, a w 1971 r. 371.957, różnica zatem wynosi tylko 580 spraw. Natomiast w stosunku do r. 1968 liczba spraw zmniejszyła się o 35.762. W r. 1971 wpływ spraw wyniósł 91,2% wpływu z r. 1968. Wzrost wpływów w r. 1971 przy utrzymaniu się prawie tej samej liczby spraw co w r. 1970 tłumaczyć można zwiększeniem wynagrodzenia za poszczególną sprawę. W r. 1970 przeciętne wynagrodzenie za jedną sprawę, które wpłynęło do zespołu, wyniosło 1.007 zł, a w r. 1971 już 1.063 zł, czyli o 5% więcej.

Wysokość przeciętnego wynagrodzenia za sprawę wahała się od 1.260 zł w Izbie gdańskiej do 931 zł w Izbie rzeszowskiej.

Zwiększenie wysokości wpływów na wynagrodzenie za sprawę spowodowane zostało: a) większą ściągalnością przypadających od klientów należności i b) częstszym ustalaniem wynagrodzenia w górnej granicy.

Koszty zespołów utrzymywały się w tej samej wysokości i wynoszą przeciętnie około 33% (bez podatku od wynagrodzenia). W poszczególnych izbach przeciętne koszty wahają się od 29,3% (w Izbie kieleckiej) do 36,9% (w Izbie opolskiej).

Wynagrodzenie netto, jakie adwokat otrzymywał przeciętnie w r. 1971, wyniosło 5.191 zł miesięcznie. Wzrosło ono w stosunku do r. 1968 o 9,1%, czyli o 541 zł, a w stosunku do r. 1970 o 7,2%, czyli o 444 zł. W II półroczu 1971 r. powyżej przeciętnej mieli adwokaci w 12 izbach, poniżej — w 5. Wynagrodzenia netto wahały się od 6.280 zł (w Izbie białostockiej) do 4.014 (w Izbie warszawskiej). Różnica prawie 50%.

Zwiększenie się przeciętnej spowodowane zostało, poza przyczynami wyżej podanymi, przede wszystkim zmniejszeniem się liczby adwokatów. W r. 1971 było 3.591 adwokatów wykonujących zawód w zespołach, czyli o 118 mniej aniżeli w r. 1970 i o 410 mniej niż w r. 1968.

Zwiększenie wpływów do zespołów adwokackich spowodowało wzrost Centralnego Funduszu Szkolenia Aplikantów Adwokackich, który — jak wiadomo — tworzy się z 4% tych wpływów.

Na Fundusz ten w r. 1971 wpłynęło 15.662.034,45 zł, z czego rady adwokackie wydatkowały na koszty szkolenia 9.238.491 zł, czyli 2,4% obrotów zespołów. Z sumy tej wypłacono:

- a) na wynagrodzenia aplikantów adwokackich łącznie z funduszem socjalnym, nagrodami i składkami na ZUS — 8.255.455,85 zł,

- b) na szkolenie, tj. honoraria wykładowców, koszty egzaminów i wydatki rzeczowe związane ze szkoleniem (podręczniki, najem sal itp.) — 960.859,35 zł
- c) na koszty przeniesienia służbowego i pomoc przy obraniu siedziby w innej izbie — 22.175,80 zł,
- d) na wydatki NRA związane ze szkoleniem (wyjazdy na egzaminy) — 13.021,90 zł.

Przeciętny koszt szkolenia jednego aplikanta adwokackiego w skali krajowej wynosi około 32.200 zł rocznie.

Nadwyżki finansowe CFSAA wyniosły w 1971 r. 6.410.521,55 zł, czyli były wyższe od preliminowanych o 1.510.521,55 zł. Nadwyżki te stanowią jedyny fundusz inwestycyjny adwokatury i zostały wykorzystane zgodnie z uchwalonym na r. 1971 preliminarem budżetowym.

Dzięki wydatkowanej na poprawienie sytuacji lokalowej zespołów i biur rad adwokackich kwocie 6.014.000 zł uzyskano znaczne osiągnięcia. Osiągnięcia te nie są wprawdzie wynikiem finansowym jednego tylko roku, jednakże wpłaty z budżetu 1971 r. pozwoliły zakończyć budowę własnych domów w Toruniu i Gdańsku i uzyskać kilka mieszkań spółdzielczych, na które w latach poprzednich dokonane zostały wpłaty częściowe. Tak więc w r. 1971:

- 1) uzyskano 13 nowych lokali dla zespołów adwokackich, w tym: wykończono domy własne w Toruniu i Gdańsku, wykończono lub wybudowano domy w Brzezinach i Wieluniu, nabyto domy w Białej Podlaskiej i Lubaszowie, przerobiono lokale w Wałbrzychu;
- 2) uzyskano 3 lokale w domach spółdzielczych (Włocławek, Kielce), wpłacono pierwsze raty na lokale spółdzielcze: dwa w Warszawie, jeden w Ciechanowie,
- 3) powiększono bądź przerobiono i przystosowano do potrzeb zespołów 12 lokali;
- 4) wpłacono pierwszą ratę na budowę pawilonu w Białymstoku;
- 5) uzyskano nowe lokale Rad Adwokackich w Kielcach, Poznaniu i Gdańsku oraz wyremontowano lokale Rady Adwokackiej w Zielonej Górze i częściowo dla Rady Adwokackiej w Krakowie;
- 6) urządzono 4 pokoje adwokackie w Izbie krakowskiej.

Łącznie w r. 1971 nastąpiła poprawa sytuacji lokalowej w 23 zespołach adwokackich.

Na urządzenie wewnątrz zespołów adwokackich wydatkowano w r. 1971 tylko 600 tys. zł. Suma stosunkowo niewielka, ale trzeba pamiętać, że na mocy uchwały NRA z dnia 20 marca 1971 r. 25% ryczałtu z konta 34-a powinno być przez rady adwokackie wykorzystane na koszty urządzenia wewnątrz zespołów adwokackich. Dlatego też dotacje NRA ograniczyły się w zasadzie do pokrywania kosztów urządzenia zupełnie nowych lokali.

Z przykrością należy stwierdzić, że nie wszystkie rady adwokackie ustosunkowały się we właściwy sposób do zagadnienia urządzenia wewnątrz zespołów. Większość rad postawiła do dyspozycji samych zespołów znaczną część kwoty na realizowanie sprawy poprawy urządzenia wewnątrz we własnym zakresie.

Pomoc na uzyskanie mieszkań spółdzielczych dla adwokatów przebiega różnie w różnych izbach. Niektóre z nich wydatkują otrzymane kwoty w całości, inne natomiast nie mają zapotrzebowań. W każdym razie akcja ta daje efekty i powinna być utrzymana w przyszłości.

W rozliczeniach Funduszu Samopomocy Koleżeńskiej rck 1971 był okresem wyjątkowym. Od lipca 1971 r. weszła w życie podwyżka świadczeń dla adwokatów do

takiej wysokości, żeby łącznie z emeryturą (rentą) otrzymywali 2.400 zł miesięcznie, a dla wdów po adwokatach — do łącznej wysokości 1.000 zł.

Zwyżka ta miała zasadnicze znaczenie dla wysokości wydatków FSK. W pierwszym półroczu 1971 r. miesięczne świadczenia wyniosły przeciętnie 353.780 zł, a w drugim półroczu — 379.797 zł. Stosunkowo niewielki wzrost świadczeń miesięcznych przy wzroście zapomóg spowodowany został zmniejszaniem się z każdym miesiącem wysokości świadczeń wypłacanych poszczególnym adwokatom. Było to wynikiem ubywania adwokatów tzw. starego portfela, a przybywania adwokatów, których emerytury są znacznie wyższe. W I półroczu 1971 przeciętna wypłata zapomogi wyrównawczej dla adwokatów wynosiła 790 zł miesięcznie, a w drugim — 770 zł, przy czym już w grudniu 1971 r. wyniosła ona tylko 746 zł. Natomiast przeciętna wypłata zapomóg dla wdów zwiększyła się z 268 zł w I półroczu do 313 zł w II półroczu.

Wpływy Funduszu wyniosły 5.154.767 zł, wydatki zaś 4.565.573 zł. Powstała więc nadwyżka 589.193 zł, którą Prezydium NRA proponuje przenieść na r. 1972.

Trzeba jednak zwrócić uwagę na to, że pewna nadwyżka zawsze istniała i musi istnieć, albowiem wypłata zapomóg następuje z góry, rady adwokackie zaś przekazują składki z dołu. Musi być zatem rezerwa w wysokości co najmniej jednomiesięcznych wypłat, tj. około 380.000 zł. Ponadto zgodnie z założeniami finansowymi i uchwaloną w dniu 26.X.1971 r. zasadą podwyżki świadczeń z FSK konieczne jest posiadanie na dzień 1.I.1972 r. nadwyżki w kwocie co najmniej 800.000 zł. Kwoty tej nie udało się uzyskać i dlatego Prezydium NRA składa wniosek o przekazanie na FSK nadwyżek z innych budżetów, jak NRA i CFSAA. Należy dodać, że w grudniu 1971 r. z zapomóg FSK korzystały łącznie 622 osoby, w tym 408 adwokatów niezespólnych, 15 zespólnych, 151 wdów i 48 osób ze świadczeń doraźnych.

Wydatki NRA były zgodne z zatwierdzonym preliminarzem przy stosowaniu jak najdalej idących oszczędności, czego dowodem jest nadwyżka budżetowa w kwocie 124.849 zł. Przekroczenie wydatków nastąpiło tylko na pozycji „kontakty zagraniczne”, pokryte ono zostało w drodze *virement* z innych pozycji.

Wydatki „Palestry” zamknęły się w ramach preliminarza, chociaż niektóre pozycje budżetowe były zapreliminowane niewłaściwie, co zmusiło do dokonania licznych *virement*.

Poz. 6

Z kolei sprawozdanie Komisji Rewizyjnej NRA złożył jej przewodniczący adw. Zygmunt Skoczek. Zaznaczył on, że Komisja na posiedzeniu swym w dniu 26 lutego 1972 r. omówiła wykonanie budżetu NRA w r. 1971, zwracając uwagę na dość wysokie wydatki związane z kontaktami zagranicznymi. Na wydatki te złożyły się koszty pobytu w Polsce delegacji adwokatury węgierskiej oraz delegacji francuskiej, a także koszty wyjazdu delegacji naszej do Paryża i do Czechosłowacji.

Po wysłuchaniu wyjaśnień Skarbnika i księgowej NRA oraz po zapoznaniu się z przedstawionym materiałem Komisja uchwaliła, co następuje:

- a) przyjąć do wiadomości sprawozdanie i wyjaśnienie Skarbnika NRA,
- b) ocenić pozytywnie wykonanie w r. 1971 budżetu NRA, FSK, CFSAA i „Palestry”,
- c) postawić na plenarnym posiedzeniu NRA wniosek o udzielenie Prezydium NRA absolutorium za r. 1971,
- d) przedstawić na plenarnym posiedzeniu NRA wniosek o przyjęcie prelimi-

narzy budżetowych NRA, „Palestry”, FSK i CFSAA w brzmieniu proponowanym przez Prezydium NRA, z tym jednakowoż, że należy położyć duży nacisk na takie wykonanie budżetu „Palestry”, aby zamknęło się ono w r. 1972 tak po stronie wpływów, jak i wydatków sumami zgodnymi z preliminarzem na r. 1971, a także aby prawidłowo dokonywano — zgodnie z przepisami — obliczeń honorariów bez dopuszczenia do nieuzasadnionych wyższych honorariów,

- e) ocenić pozytywnie wniosek Prezydium NRA, aby z nadwyżki budżetowej CFSAA w kwocie 1.792.149,45 zł przeznaczyć kwotę 292.145,45 zł na FSK, a kwotę 1.500.000 zł — na wpływy budżetowe nadwyżek finansowych CFSAA na r. 1972,
- f) ocenić pozytywnie wniosek Prezydium NRA, aby z nadwyżki budżetowej NRA w kwocie 124.849,03 zł przeznaczyć kwotę 100.000 zł na FSK, a kwotę 24.849,03 zł przekazać do budżetu NRA na r. 1972.

Po sprawozdaniu Komisji Rewizyjnej Prezes dr Godlewski jako przewodniczący Komisji współpracy z zagranicą NRA wyjaśnił stosunkowo wysokie wydatki na kontakty zagraniczne w r. 1971. Wyjazd do Paryża był nieprzewidziany. Koszt jego wyniósł poważną kwotę z powodu znacznego podniesienia cen biletów kolejowych.

W dyskusji nad wykonaniem budżetu pierwszy zabrał głos dziekan Albrecht. Oświadczył on, że nie ma żadnych zastrzeżeń co do wniosków Komisji Rewizyjnej. Jeśli chodzi o urządzanie lokali zespołowych, to nie tylko w Izbie krakowskiej, ale także w łódzkiej nieporównywalnie podniesiono poziom lokali zespołowych. Poza 2 zespołami, które mają lokale słabe, wszystkie inne są całkowicie zadowalające.

Mówca przedstawił przy tym trudności biurokratyczne, na jakie natrafiała Rada Adwokacka w swych staraniach dotyczących budowy lokalu dla Zespołu Adwokackiego w Radomsku. Trudności te pokonane zostały dopiero w wyniku interwencji Ministra Sprawiedliwości.

Dziekan Czeszejko podkreślił, że budżet jest wynikiem pewnej działalności merytorycznej. Jeżeli preliminujemy pewną działalność budżetową, to właśnie w celu realizacji pewnych koncepcji rozwojowych. Gospodarka finansowa NRA nie wskazuje na pewien rozmach, na nowoczesność działania. W budżecie NRA nie dostrzegamy niczego, co wskazywałoby np. na podjęcie prac badawczych.

Porusza się ostatnio w prasie sprawę kosztów usług adwokackich, pozostawiając poza sferą rozważań sprawy z urzędu. A spraw tych jest dużo o odpowiadającej im wartości. Dziś operujemy pewnymi cyframi bezwzględными, liczbą spraw z urzędu, a to znaczy, że tak samo została zaliczona sprawa, która trwała kilka miesięcy, jak i sprawa, która trwała tylko kilka godzin. Rysuje się więc potrzeba podjęcia prac badawczych, które by pozwoliły na obiektywne i pełne określenie wartości pomocy adwokackiej świadczonej z urzędu.

Trzeba także określić procesy typu socjologicznego, jakie zaszły w ciągu 20 lat pracy w zespołach adwokackich. Należy sięgnąć i do innych zagadnień, jak np. czy w zespołach uwzględnia się zasady współczesnej organizacji pracy.

Zachowanie równowagi między popytem a podażą na usługi adwokackie, uwzględnienie problematyki demograficznej — oto podstawowe problemy polityki kadrowej. W tej polityce trzeba uwzględnić rozbieżności pomiędzy chęciami starających się o wpis w określonych miejscowościach a zapotrzebowaniem na pomoc prawną. Trzeba by było zastanowić się nad stworzeniem systemu bodźców ułatwiających właściwe rozmieszczenie.

Dłuższy ustęp swego przemówienia poświęcił mówca sprawie stworzenia Centralnej Biblioteki Adwokatury, w której można by było zgromadzić „białe kruki” dotyczące adwokatury. Zorganizowanie takiej biblioteki byłoby prestiżowym sukcesem, choć miałyby także i praktyczne znaczenie.

Jeśli chodzi o zagadnienie inwestycyjne, to całego tego zagadnienia nie można pozostawić do wyłącznej gestii izb adwokackich, natomiast trzeba centralnie ustawić bilans potrzeb i możliwości, i to w perspektywnym aspekcie.

Należy też przygotować się do mającej nastąpić zmiany podziału administracyjnego kraju. Działalność nasza powinna być podporządkowana myśli przewodniej, pewnemu programowi. Do realizacji tych zadań konieczne będzie ukształtowanie innego stosunku władz terenowych do potrzeb adwokatury. Trzeba upowszechnić pogląd, że usługi adwokackie są ważne społecznie i dlatego muszą być planowane i uwzględniane w odpowiedniej kolejności.

W zakończeniu swych wywodów dziekan Czeszejko zaznaczył, że gospodarka finansowo-budżetowa, planowana z przyczyn technicznych na jeden rok, musi uwzględniać tendencje i kierunki rozwojowe, musi stanowić w tym zakresie wykładnik merytorycznej działalności.

Następny mówca dziekan Rogoź stwierdza, że gospodarka Prezydium NRA w r. 1971 była prawidłowa i oszczędna. Dlatego wniosek Komisji Rewizyjnej o udzielenie Prezydium NRA absolutorium uważać należy za jednoznaczny.

Nawiązując do poruszonej przez dziekana Czeszejkę sprawy stworzenia Centralnej Biblioteki Adwokatury, mówca uważa, że jest to zagadnienie przyszłościowe, nad którym warto podyskutować i znaleźć na to pieniądze.

Przedstawiony dziś budżet na r. 1972 jest prawidłowy, trzeba jednak opracować na nowo instrukcję o księgowości, gdyż dotychczasowa instrukcja ma szereg niedomówień. Należy też jasno postawić sprawę zakupu lokali dla zespołów w spółdzielniach mieszkaniowych.

Wiceprezes Szura również uważa sprawę Centralnej Biblioteki za jak najbardziej słuszną, celową i potrzebną. Komisja historyczna przy NRA stworzyła trzy zespoły. Zespół Słownika Biograficznego ulokowany jest w Izbie szczecińskiej. Adw. Łyczywek przedstawił już program finansowy, który by zapewniał realizację zadań Zespołu, ale w obecnym stanie rozbudowywanie biura i tworzenie aparatu byłoby przedwczesne. Dwa dalsze zespoły, w tym zespół muzealnictwa, reprezentują adwokaci warszawscy. Podjęte już zostały odpowiednie prace, by rozwinąć powierzone im zadania, przejawiają się jednak tendencje w poszczególnych izbach, które starają się zatrzymać pewne materiały u siebie. Nie można doprowadzić do rozbieżności środków i sił, przeciwnie, należy je koncentrować, by osiągnąć zamierzony cel.

Dziekan Świątek zaznacza, że Rada Szczecińska próbowała w sprawie Biblioteki robić pewne rzeczy we własnym zakresie, ale szukanie po antykwariatach dzieł o adwokaturze nie daje rezultatów.

Następnie Prezes dr Godlewski zaproponował połączenie wniosku o udzielenie absolutorium z postulatami zawartymi w sprawozdaniu Komisji Rewizyjnej i podał ten łączny wniosek pod głosowanie.

Wniosek przyjęty został jednomyślnie przy wstrzymaniu się od głosowania członków Prezydium NRA.

Poz. 7

Z kolei adw. W. Dąbrowski przedstawił preliminarze budżetowe NRA, FSK, CFSA i „Palestry” na r. 1972, podkreślając przy tym, że preliminarze rad adwo-

kackich powinny być wyrazem pewnej polityki rad, a polityka ta powinna być ustalona przez plenum NRA. Jeżeli plenum ustali kierunki działania, to Prezydium NRA ustosunkuje się do nich. Jeżeli plenum uchwali kompleksowe badania, to pieniądze na to się znajdują.

Wystawa szczecińska o adwokaturze była rewelacją. Pomyślana była jako wystawa objazdowa, ale rady adwokackie nie podjęły inicjatywy, aby wystawę sprowadzić na swój teren.

Najbardziej istotna jest sprawa kompleksowego projektowania poprawy sytuacji lokali zespołów adwokackich. Zwróciliśmy się do rad, aby podały, jaki jest stan lokali w r. 1972. Trzeba jednak mieć na uwadze zasadniczą kwestię, tj. zmianę podziału administracyjnego kraju, zmianę województw i powiatów.

Dla poprawienia sytuacji lokalowej zespołów uzyskaliśmy decyzję o przebudowie gmachów sądowych, w których przewidziane są lokale dla zespołów. Będą też budowane nowe gmachy sądowe.

Komisja Planowania przy Radzie Ministrów zajęła stanowisko, że usługi adwokackie są usługami dla ludności. Zarząd Spółdzielni Mieszkaniowych ustalił zasadę, że zespoły adwokackie mogą uzyskać lokale pod warunkiem pokrycia nakładów inwestycyjnych, trudno jednak będzie uzyskać w obecnym 5-leciu właściwe kwoty na ten cel.

Głównym księgowym w radach adwokackich jest skarbnik, a księgowy jest jego pomocnikiem. Pracujemy obecnie nad zmianą instrukcji o księgowości zespołów adwokackich. W tym celu zwróciliśmy się do rad o opinię w tym względzie. Połowa rad wyraziła zdanie, że obecna instrukcja jest dobra i nie trzeba jej zmieniać.

Jeśli chodzi o Fundusz Samopomocy Koleżeńskiej, to sądzimy, że od 1 lipca około 500 adwokatów-rencistów wystąpi o dopłaty (500 osób po 200 zł). Jesteśmy przygotowani na to finansowo.

W zakończeniu mówca prosi o uchwalenie preliminarzy budżetowych w proponowanym układzie i o podjęcie uchwały w sprawie składki na Fundusz Samopomocy Koleżeńskiej.

W dyskusji nad preliminarzami poruszona została przez dziekana Sorokę sprawa dość wysokich wydatków związanych z przesyłaniem zapomóg FSK pocztą. Renciści i emeryci mogą odbierać pieniądze w radach adwokackich.

Adw. Dąbrowski wskazuje na to, że przekazywanie odpowiednich kwot do rad adwokackich wymagałoby utworzenia w radach stanowiska urzędnika prowadzącego listy rozliczeń.

Prezes dr Godlewski podkreśla, że wielu kolegów otrzymujących rentę jest w takim wieku, że nie mogą przychodzić po pieniądze.

Dziekan Maciejewski jest za zachowaniem dotychczasowej formy przesyłania rent pocztą.

Adw. Sarnowski jest też za dotychczasową formą, ale proponuje zwrócenie się do Ministerstwa Łączności o uzyskanie zniżki bądź całkowitego zwolnienia od kosztów porta.

Prezes dr Godlewski proponuje, aby sprawą zwrócenia się do Ministerstwa Łączności o zryczałtowanie opłat zajęło się Prezydium NRA przy zachowaniu zarazem dotychczasowej formy przekazywania zasiłków, po czym poddał pod głosowanie tak zmodyfikowany wniosek dziekana Soroki.

W głosowaniu wniosek został przyjęty jednomyślnie.

Następnie Prezes poddał pod głosowanie preliminarze budżetowe NRA, FSK, CFSAA i „Palestry” na r. 1972 w proponowanym przez Prezydium NRA brzmieniu.

Wszystkie powyższe preliminarze zostały przyjęte jednomyślnie.

Preliminarz NRA zamyka się po stronie wpływów i wydatków kwotą 1.622.049 zł (w r. 1971 prelinincwano 1.665.700 zł), preliminarz FSK przewiduje wpływy i wydatki w wysokości 5.709.492 zł (w r. 1971 — 5.154.410 zł), preliminarz nadwyżek finansowych CFSAA zamyka się po stronie wpływów i wydatków sumą 8.000.000 zł, a preliminarz „Palestry” kwotą 1.509.358 zł.

W dalszym ciągu obrad Prezes dr Godlewski poddał pod głosowanie wniosek ustalający udział izb adwokackich w pokrywaniu wydatków budżetowych NRA i udział (składki) na potrzeby FSK.

Wniosek powyższy przyjęto jednomyślnie jak również wniosek następującej treści:

Naczelna Rada Adwokacka uchwala:

- 1) przyjąć do wiadomości i zatwierdzić wykonanie budżetu NRA, „Palestry”, FSK oraz nadwyżek finansowych CFSAA za r. 1971 i bilans na dzień 31.XII.1971 r.;
- 2) z nadwyżki budżetowej CFSAA w kwocie 1.792.149,45 zł przeznaczyć kwotę 292.149,45 zł na Fundusz Samopomocy Koleżeńskiej przy NRA, a kwotę 1.500.000 zł — na wpływy budżetowe nadwyżek finansowych CFSAA na r. 1972. Przekazanie kwoty 292.149,45 zł wymaga zgody Min. Sprawiedliwości w trybie § 31 ust. 3 rozporządzenia w sprawie zespołów adwokackich;
- 3) z nadwyżki budżetowej NRA w kwocie 124.849,03 zł przeznaczyć kwotę 100.000 zł na Fundusz Samopomocy Koleżeńskiej przy NRA a kwotę 24.849,03 zł przekazać do budżetu NRA na 1972 rok.

Poz. 8

Adw. Dąbrowski przedstawił projekt regulaminu Funduszu Samopomocy Koleżeńskiej, zgodny z tezami uchwalonymi na plenarnym posiedzeniu NRA w dniu 26.X.1971 r.

Do projektu tego zgłosił jeszcze poprawki dziekan Albrecht, które — z wyjątkiem jednej — zaakceptował adw. Dąbrowski, prosząc o uchwalenie projektu z tymi zmianami. Zebrani jednomyślnie przyjęli projekt regulaminu.*

Następnie zabrał głos Wiceminister Zborowski.**

Przemówienie Wiceministra przyjęte zostało gromkimi oklaskami, po czym Prezes dr Godlewski oświadczył, że wystąpienie Wiceministra pozwala widzieć rolę i zadania adwokatury na najbliższą przyszłość, obowiązki samorządu oraz tematykę zgromadzeń delegatów.

Wypowiedź Wiceministra Zborowskiego stanowi wytyczną dla nas wszystkich. W toku najbliższych miesięcy pracy zarówno w samych organach samorządu, jak i na większym forum, jakimi są zgromadzenia delegatów, to wszystko, co zostało tutaj powiedziane, powinno trafić do świadomości nie tylko tu obecnych i delegatów, ale również do całego środowiska.

Jeśli chodzi o program na przyszłość — mówił dalej Prezes dr Godlewski — to chciałbym poinformować, że Prezydium przygotowuje się do perspektywicznych opracowań i w tym celu zbiera już materiały.

W najbliższych dniach w związku ze sprawą krasnystawską Koledzy dziekani otrzymają pismo od rzecznika dyscyplinarnego NRA, przyjęte w swej treści przez

* Regulamin zamieszczony został na str. 68—70 niniejszego numeru „Palestry”.

** Przemówienie to wydrukowane zostało na innym miejscu niniejszego numeru „Palestry” (str. 6—11).

Prezydium NRA, by rady i rzecznicy zwracali uwagę na właściwą postawę etyczną i moralną członków adwokatury, a w szczególności na problem stosunków koleżeńskich. Pismo to będzie wprowadzało w pewnym stopniu ograniczenia, jeśli chodzi o urządzenie zebrań towarzyskich w lokalach zespołów.

Dyskusja dzisiejsza była wprawdzie ograniczona do problemów budżetowych, ale wypowiedzią Pana Ministra została w znakomity sposób rozszerzona.

Ponieważ w wolnych wnioskach nikt głosu nie zabrał, Prezes dr Godlewski, zamykając obrady, podziękował Wiceministrowi Zborowskiemu za obszerną, wnikliwą i życzliwą wypowiedź pod adresem całej adwokatury, podziękował też przedstawicielom organizacji politycznych i wszystkim zebranych.

B.

Regulamin Funduszu Samopomocy Koleżeńskiej

Naczelna Rada Adwokacka na posiedzeniu w dniu 30.III.1972 r. na podstawie art. 55 ust. 1 pkt 6 ustawy o ustroju adwokatury uchwaliła dla Funduszu Samopomocy Koleżeńskiej utworzonego w dniu 1.IV.1959 r. Regulamin treści następującej (Regulamin ten zatwierdzony został decyzją Ministra Sprawiedliwości z dn. 11 kwietnia 1972 r.):

§ 1

Celem Funduszu jest udzielanie adwokatom i członkom ich rodzin świadczeń koleżeńskich określonych w niniejszym Regulaminie.

§ 2

1. Środki finansowe Funduszu składają się:
 - a) ze składek opłacanych przez izby adwokackie,
 - b) ze składek zespołów adwokackich w wysokości nadwyżek ponad 12.500 zł wynagrodzenia brutto przypadającego od danego adwokata,
 - c) z dotacji organów adwokatury,
 - d) z dobrowolnych wpłat osób fizycznych i prawnych.
2. Wysokość składki, o której mowa w ust. 1 pkt a), ustala corocznie Naczelna Rada Adwokacka.

§ 3

Zarząd Funduszem sprawuje Naczelna Rada Adwokacka poprzez powołaną przez siebie Komisję Samopomocy Koleżeńskiej.

§ 4

1. Prawo do świadczeń z Funduszu Samopomocy Koleżeńskiej przysługuje:
 - a) adwokatowi, który był wpisany na listę adwokatów łącznie przez dwadzieścia lat przed datą zaprzestania wykonywania zawodu w zespole lub na stanowiskach wymienionych w art. 70 u. o u.a.;
 - b) członkom rodzin adwokatów:
 1. którzy byli wpisani nieprzerwanie na listę adwokatów przez 10 lat przed datą śmierci,
 2. którzy zmarli w związku z wojną trwającą od 1 września 1939 r. do 9 maja 1945 r. bez względu na czas pozostawania na liście adwokatów.